

การผลิต

ข้าวโพดฝักอ่อน

รู้จักเรื่องพืช
กับกรมวิชาการเกษตร

พันธุ์และการปลูก

การปฏิบัติดูแลรักษา

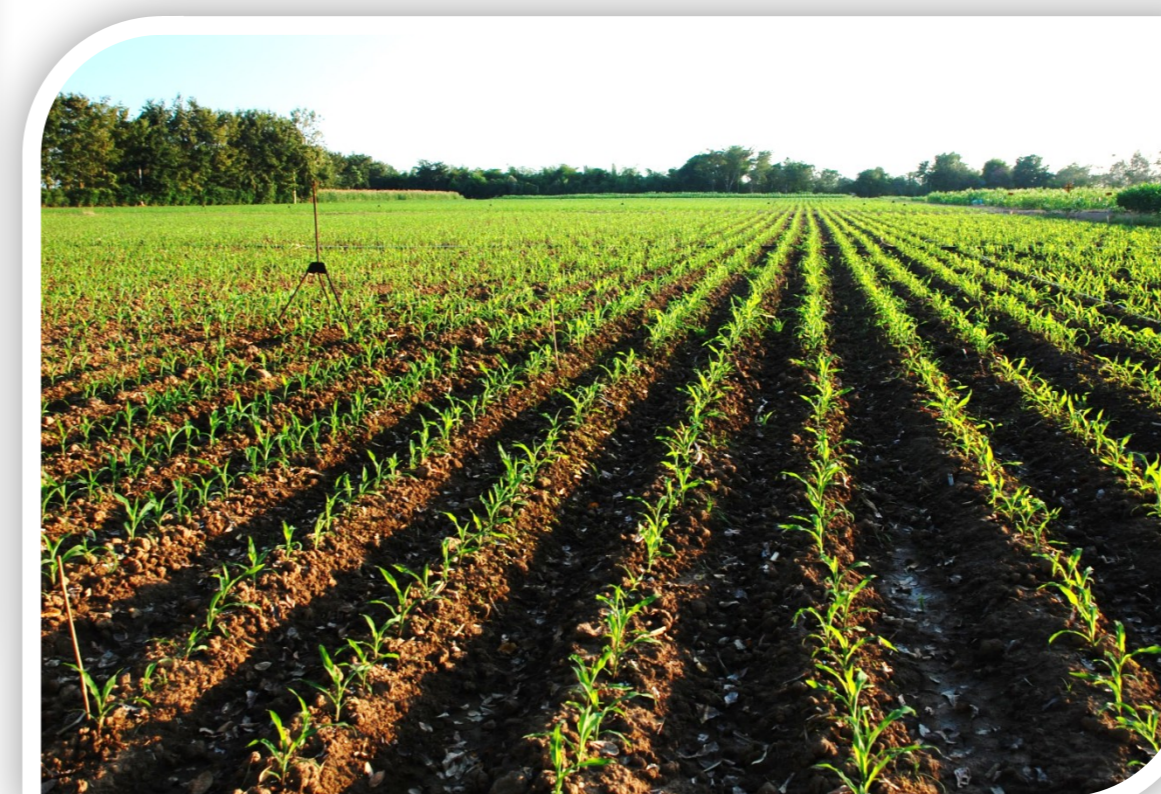
การจัดการศัตรูพืช
โรคพืช แมลงและไรศัตรูพืช วัชพืช

การเก็บเกี่ยวและ
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

พันธุ์และการปลูก

พันธุ์ข้าวโพดฝักอ่อน

ผสมเปิด

ระยะต้น ผลผลิต และคุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ
สามารถเก็บเมล็ดไว้ทำพันธุ์ในฤดูต่อไปได้
ลดพันธุ์ราคาถูก

ผสม

ระยะต้น ผลผลิต และคุณภาพผลผลิตสม่ำเสมอ
ผลผลิต และคุณภาพผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ผสม
สามารถเก็บเมล็ดไว้ทำพันธุ์ในฤดูต่อไป
ลดพันธุ์ราคาสูงกว่าพันธุ์ผสมเปิด

พันธฺ์และการปลูก

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน

การเตรียมดิน

1. ไถตะ ลึก 20-30 ซม. ตากดินทิ้งไว้ 7-10 วัน ไถแปร เพื่อย่อยดิน

การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน

การเตรียมเมล็ดพันธุ์

- ✓ คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสาร **เมทาแลกซิล 35%** อีเอส อัตรา 7 มิลลิลิตร ต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม เพื่อป้องกันโรคราน้ำค้าง

- ✓ คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสาร **อิมิดาโคลพริด 70%** ดับเบิ้ลยูเอส อัตรา 5 กรัม ต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม เพื่อป้องกันแมลงศัตรูทำลายต้นอ่อน

การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน

1. การปลูกแบบแถวเดี่ยว

ระยะระหว่างแถว 75

เซนติเมตร

ระยะระหว่างต้น

25เซนติเมตร

จำนวน 1 ต้น/หลุม

2. การปลูกแบบแถวคู่

ระยะระหว่างแถว 70

เซนติเมตร

ระยะระหว่างร่อง 120

75 ซม.

70 ซม.

120 ซม.

พันธุ์และการปลูก

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน

การหยอดเมล็ดพันธุ์

หยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดฝักอ่อนหลุมละ 3-4 เมล็ดต่อหลุม

การปฏิบัติดูแลรักษา

การปฏิบัติดูแล
รักษา

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

วิธีการให้น้ำ

- ✓ ให้น้ำทันทีหลังปลูก เพื่อให้เมล็ดงอกได้
อย่างสม่ำเสมอ
- ✓ ให้น้ำสม่ำเสมอ อย่างน้อยทุก 7-10 วัน

การปฏิบัติดูแล
รักษา

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน

รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

วิธีการให้น้ำ

ให้น้ำแบบ
พ่นฝอย

ให้น้ำปล่อย
ตามร่อง

ให้น้ำใน
ร่องสวน

ให้น้ำปล่อย
ท่วม

การปฏิบัติดูแล
รักษา

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

การถอนแยก

ถอนแยกให้เหลือ 2 ต้นต่อหลุม เมื่อ
ข้าวโพดฝักอ่อนอายุ 10-14 วัน

การใส่ปุ๋ย

- ครั้งที่ 1 ใส่ปุ๋ยเคมี 15-15-15 รองพื้น อัตรา 67
กิโลกรัม/ไร่ ก่อนการ
ไถแปร หรือ ไถพรวน หรือ ก่อนการหยุด
เมล็ดพันธุ์
- ครั้งที่ 2 ใส่ปุ๋ยเคมี 46-0-0 แต่งหน้า อัตรา 44
กิโลกรัม /ไร่ เมื่อ
ข้าวโพดฝักอ่อนอายุ 25-30 วัน โดยโรยข้าง
แถวแล้วพูนดินกลบปุ๋ย

การปฏิบัติดูแล
รักษา

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

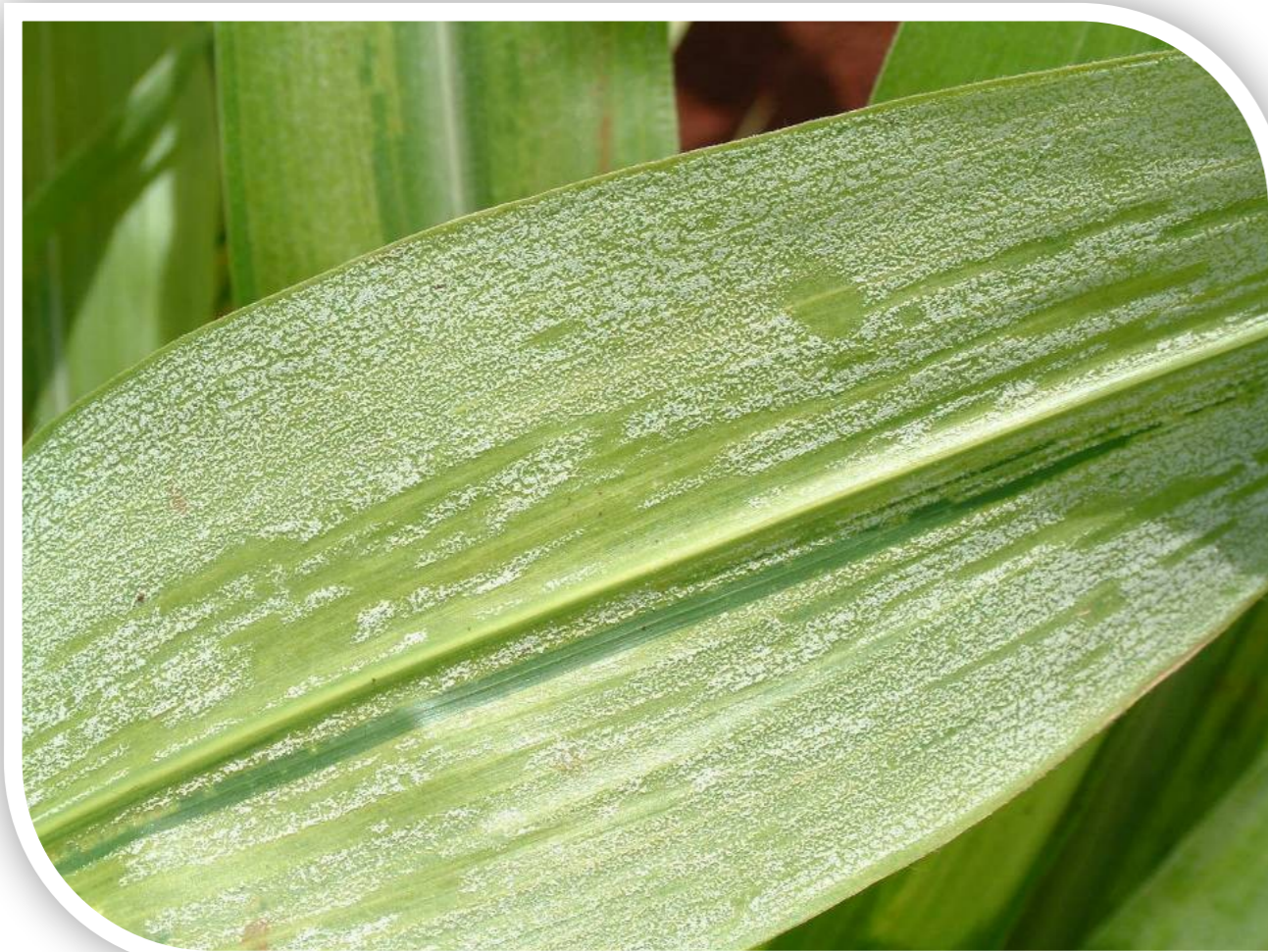
การถอดช่อดอกกั่วผู้

- ✓ ถอดช่อดอกกั่วผู้
เมื่อข้าวโพด
ฝักอ่อนอายุประมาณ
35-45 วัน

การจัดการศัตรูพืช

โรคที่สำคัญและการป้องกันกำจัด

โรคราน้ำค้าง

- ✓ คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารเมทาแลกซิล 35% ดีเอส อัตรา 7 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กก. หรือ สารเมทาแลกซิล-เอ็ม 35% อีเอส อัตรา 3.5 มล.ต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กก. เพื่อป้องกันโรคราน้ำค้าง

- ✓ หรือ เมื่อข้าวโพดอายุ 7 วัน พ่นสารไดเมโทมอร์ฟ 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรทุก 7 วัน จำนวน 3-4 ครั้ง

การจัดการโรค แมลง และ
วัชพืช

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

โรคที่สำคัญและการป้องกันกำจัด

โรคใบไหม้แผลใหญ่

- ✓ เมื่อพบอาการของโรคที่อายุประมาณ 20-30 วัน
ให้พ่นสาร **อะซอกซีสโตรบิน+ ไดฟีโนโคนาโซล**
(20+12.5% เอสซี)
อัตรา 15 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร หรือ
โพรพีโคนาโซล (25% อีซี) อัตรา 15 มิลลิลิตร/น้ำ
20 ลิตร
ทุก 7 วัน

การจัดการโรค แมลง และ
วัชพืช

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

แมลงศัตรูที่สำคัญและการป้องกันกำจัด

หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด

โดยทั่วไปไม่จำเป็นต้องพ่นสาร ยกเว้นกรณีระบาด
รุนแรง

ในช่วงข้าวโพดฝักอ่อนอายุ 20-45 วัน เมื่อพบยอด
หรือใบถูกทำลาย

มากกว่า 30 ต้น จากข้าวโพด 100 ต้น ให้พ่นด้วย

- ✓ บีที อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ
- ✓ ฟิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20
ลิตร หรือ
- ✓ คลอร์ฟลูอาซุรอน 5% อีซี อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อ
น้ำ 20 ลิตร

การจัดการโรค แมลง และ
วัชพืช

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

แมลงศัตรูที่สำคัญและการป้องกันกำจัด

หนอนกระทู้หอม

โดยทั่วไปไม่จำเป็นต้องพ่นสาร ยกเว้นกรณี
ระบาดรุนแรง

ในข้าวโพดอายุ 1-2 สัปดาห์ หากพบหนอน
เฉลี่ย 2-3 ตัวต่อต้น

ให้พ่นด้วย

- ✓ ไวรัส เอ็นพีวี ของหนอนกระทู้หอม อัตรา
10-20 มิลลิลิตรต่อ
น้ำ 20 ลิตรจำนวน 1-2 ครั้ง พ่นห่างกัน 5
วัน หรือ

- ✓ เมตาโธฟลาทริป 2 5% สัปดาห์ อัตรา 40

การจัดการโรค แมลง และ
วัชพืช

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

การป้องกันกำจัดวัชพืช

- ✓ การแข่งขันของวัชพืชที่มีผลต่อการลดผลผลิตของข้าวโพดสูงสุด จะอยู่ในช่วงข้าวโพดมีอายุ 2-6 สัปดาห์ หลังงอก
- ✓ วัชพืชเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีการแข่งขันกับข้าว

การจัดการโรค แมลง และ
วัชพืช

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

วัชพืชที่พบในแปลงข้าวโพด

✓ วัชพืชประเภทใบแคบ เช่น

หญ้าหนวดข้าว

(*Echinochloa colona* (L.) Linne)

หญ้าตีนติด

(*Brachiaria reptans* (L.) Gard & Hubb)

หญ้าตีนนก

(*Digitaria ciliaris* (Retz.) Koeler.)

✓ วัชพืชประเภทใบแคบ เช่น

หญ้าปากควาย
(Dactyloctenium aegyptium
(L.) P. Beauv)

หญ้าตีนกา
(Eleusine indica (L.) Gaertn)

หญ้าดอกขาว
(Leptochloa chinensis (L.) Nees)

✓ วัชพืชประเภทใบกว้าง เช่น

ผักโขมหิน
(*Boerhavia diffusa* L.)

ผักโขมหนาม
(*Amaranthus spinosus* L.)

ผักเบี้ยหิน
(*Trianthema portulacastrum* L.)

✓ วัชพืชประเภทใบกว้าง เช่น

หญ้ายาง
(*Euphorbia heterophylla* L.)

ผักเสี้ยนผี
(*Cleome viscosa* L.)

ปลอวัชพืช
(*Corchorus olitorius* L.)

✓ วัชพืชประเภทกก เช่น

แห้วหมู
(*Cyperus rotundus* L.)

กกทราย
(*Cyperus iria* L.)

การจัดการโรค แมลง และ
วัชพืช

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

การป้องกันกำจัดวัชพืช

วิธีเขตกรรม

✓ **การไถเตรียมดิน** ควรเตรียมดินให้ได้ระดับความลึกไม่น้อยกว่า 15 เซนติเมตร ตากดินทิ้งไว้ประมาณ 10 - 15 วัน

✓ **การการใช้จอบดายระหว่างแถวข้าวโพด** ทำประมาณ 1-2 ครั้ง ครั้งแรก เมื่อข้าวโพดอายุ 2-3 สัปดาห์

✓ **การใช้เครื่องจักรกลหรือแรงงานสัตว์** โดยไถพรวนระหว่างแถวข้าวโพด อาจทำประมาณ 1-2 ครั้ง เช่นเดียวกับการใช้

การจัดการโรค แมลง และ
วัชพืช

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

การป้องกันกำจัดวัชพืช

สารกำจัดวัชพืช

- ✓ สารกำจัดวัชพืชที่แนะนำให้ใช้ในการปลูกข้าวโพดมีหลายประเภทและหลายชนิด อาจเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งได้ตามสภาพและวิธีการข้าวโพดและชนิดกำจัดวัชพืช

สารกำจัดวัชพืชในข้าวโพด

สารกำจัดวัชพืช ชื่อสามัญ	อัตราการใช้ มิลลิลิตร, กรัม/ไร่ (ต่อน้ำ 60-80 ลิตร)	ระยะเวลา/วิธีการใช้	วัชพืชที่ควบคุม	ข้อแนะนำเพิ่มเติม
พาราควอต (paraquat)	400-500	พ่นกำจัดวัชพืชก่อนปลูกข้าวโพด 10-20 วัน	วัชพืชที่ออกจากเมล็ดอายุไม่เกิน 2-4 สัปดาห์ ทั้งประเภทใบแคบและประเภทใบกว้าง	กำจัดวัชพืชในสภาพไม่เตรียมดินหรือภายหลัง
ไกลโฟเซต (glyphosate)	500-600	พ่นกำจัดวัชพืชก่อนปลูกข้าวโพด 15-20 วัน	วัชพืชที่ออกจากเมล็ดอายุไม่เกิน 2-4 สัปดาห์ ทั้งประเภทใบแคบและประเภทใบกว้าง	การเตรียมดินแล้วมีวัชพืชออกขึ้นมาใหม่แต่ยังไม่ปลูกข้าวโพด
อะซีโทคลอรั	400-500	พ่นคลุมดินก่อนข้าวโพดและ	วัชพืชที่ออกจากเมล็ดประเภทใบแคบและประเภทใบกว้าง	พ่นขณะดินมีความชื้น

สารกำจัดวัชพืชในข้าวโพด (2)

สารกำจัดวัชพืช ชื่อสามัญ	อัตราการ ใช้ มิลลิลิตร,ก รัม/ไร่ (ต่อน้ำ 60- 80 ลิตร)	ระยะเวลา/วิธี การใช้	วัชพืชที่ควบคุม	ข้อแนะนำ เพิ่มเติม
เพนดิเมทาลิน (pendimethalin)	600-700	พ่นคลุมดิน ก่อนข้าวโพด และวัชพืช งอก	วัชพืชที่งอกจากเมล็ดทั้ง ประเภทใบแคบและ ประเภทใบกว้าง	พ่นขณะดินมี ความชื้น
อะทราซีน + เมโท ลาคลอร์ (atrazine +metolachlor)	250+300	พ่นหลัง ข้าวโพดและ วัชพืชงอก แล้วหรือ	วัชพืชที่งอกจากเมล็ดทั้ง ประเภทใบแคบและ ประเภทใบกว้าง	

สารกำจัดวัชพืชในข้าวโพด (3)

สารกำจัดวัชพืช ชื่อสามัญ	อัตราการใช้ มิลลิลิตร,ก รัม/ไร่ (ต่อน้ำ 60- 80 ลิตร)	ระยะเวลา/วิธี การใช้	วัชพืชที่ควบคุม	ข้อแนะนำ เพิ่มเติม
อะลาคลอร์ + พา ราควอต (alachlor + paraquat)	700+350	พ่นคลุมดิน ก่อนข้าวโพด และวัชพืช งอก หรือ	วัชพืชที่งอกจากเมล็ดทั้ง ประเภทใบแคบและ ประเภทใบกว้าง	กรณีมีวัชพืช บางส่วนงอก ขึ้นมาก่อน ปลูกข้าวโพด
อะลาคลอร์ + ไกลโฟเซต (alachlor + glyphosate)	700+400	วัชพืชงอก แล้ว มีใบ 2-3 ใบ	วัชพืชที่งอกจากเมล็ดทั้ง ประเภทใบแคบและ ประเภทใบกว้าง	
อะลาคลอร์ + ไกลโฟเซต	700+400	พ่นคลุมดิน	วัชพืชที่งอกจากเมล็ดทั้ง	กรณีมีวัชพืช

สารกำจัดวัชพืชในข้าวโพด (4)

สารกำจัด วัชพืช ชื่อสามัญ	อัตราการใช้ มิลลิลิตร,กรัม ม/ไร่ (ต่อน้ำ 60- 80 ลิตร)	ระยะเวลา/วิธี การใช้	วัชพืชที่ควบคุม	ข้อแนะนำเพิ่ม เติม
ฟลูโรกซีเพอร์ (fluroxypyr)	200-300	พ่นคลุมดินก่อน ปลูกข้าวโพด	วัชพืชประเภทใบกว้างปี เดียวและข้าม	พ่นก่อนปลูก ข้าวโพด ประมาณ 15-20 วันหรือพ่นระหว่าง แถวข้าวโพดระยะ 15-20 วันหลัง ปลูก
ไตรโคลเพอร์ (triclopyr)	100-120	หรือพ่นหลัง ข้าวโพดและ วัชพืชงอก ประมาณ 2 -3 สัปดาห์		
ไนโคซัลฟูรอน (nicosulfuron)	160-200	พ่นหลังปลูก ข้าวโพดหรือ วัชพืชงอกแล้ว	วัชพืชที่ออกจากเมล็ดทั้ง ประเภทใบแคบ และประเภท ใบกว้าง	พ่นคลุมไปบน ข้าวโพดและ วัชพืช

การเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ
หลังการเก็บเกี่ยว

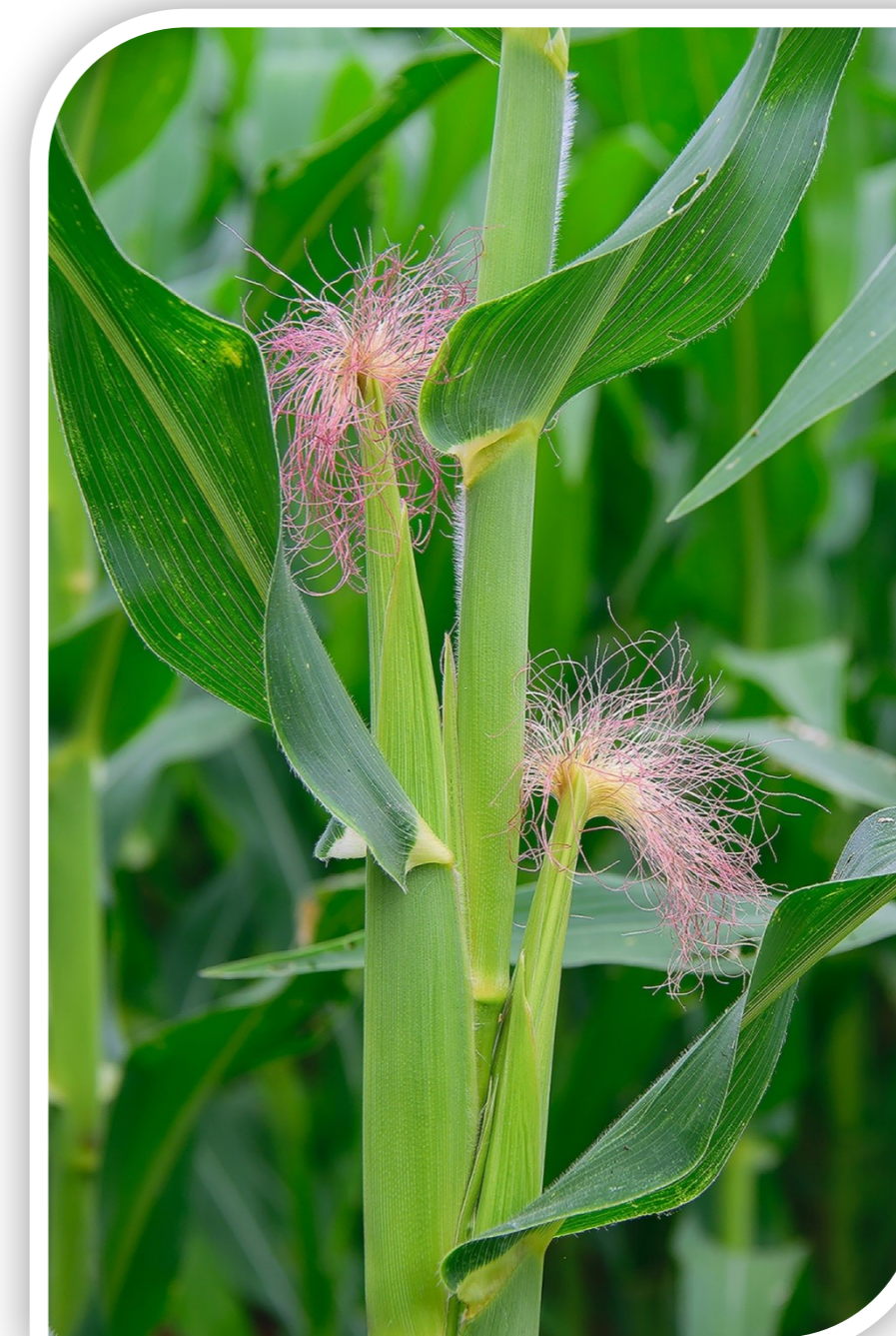
การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

การเก็บเกี่ยวผลผลิต

ระยะเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม

- ✓ เก็บเกี่ยวเมื่อฝักอ่อนมีไหมโพล์พันเปลือกหุ้มฝักแล้ว
ประมาณ 5-10 เซนติเมตร
ขึ้นอยู่กับพันธุ์

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ
หลังการเก็บเกี่ยว

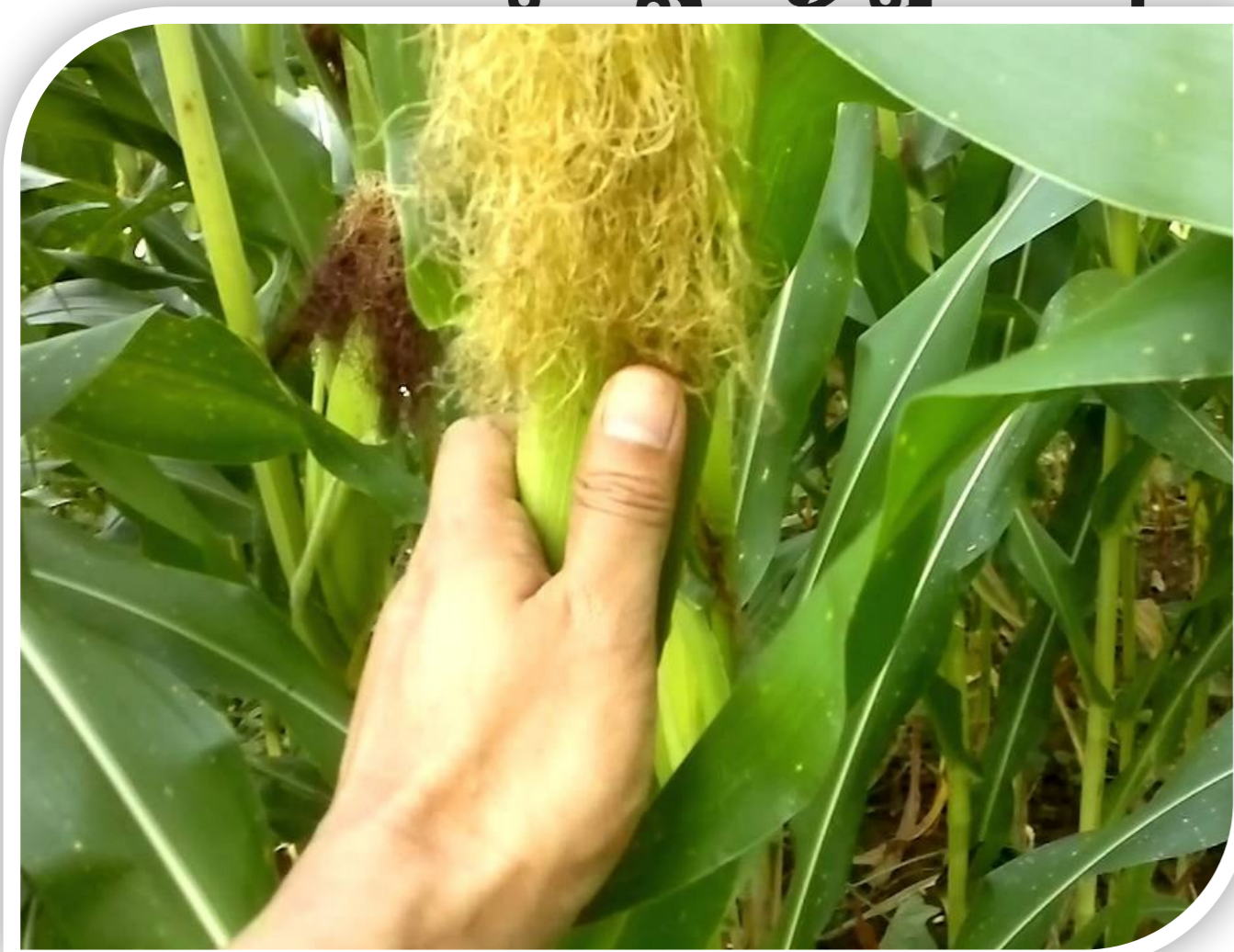
การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

การเก็บเกี่ยวผลผลิต

การเก็บเกี่ยว

- ✓ จับฝักให้ลึกลงถึงส่วนของก้านฝัก แล้วจึงหัก
- ✓ ไม่ควรจับเพียงส่วนปลายฝักแล้วหัก

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ
หลังการเก็บเกี่ยว

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- ✓ หลังเก็บเกี่ยวให้รีบนำฝักข้าวโพดฝักอ่อนเข้าในที่ร่ม เพื่อไม่ให้ถูกแสงแดดโดยตรง
- ✓ สถานที่เก็บชั่วคราว ควรมีการถ่ายเทอากาศดี ห่างไกลจากสิ่งปฏิกูล สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ยเคมี และมูลสัตว์
- ✓ ไม่ควรกองสุมฝักข้าวโพดฝักอ่อนสูงเกินไป ควรมีการถ่ายเทอากาศภายในกอง
- ✓ ภาชนะที่ใช้บรรจุฝักข้าวโพดฝักอ่อน ควรล้างทำความสะอาดอย่างดี

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ
หลังการเก็บเกี่ยว

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

“ เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จสิ้นแล้ว

ควรเฝ้า

ชากต้นข้าวโพดฝักอ่อน เพื่ออนุรักษ์

ดิน ปรับปรุงโครงสร้างดิน และคืน

ธาตุอาหารจากต้นข้าวโพดฝักอ่อน

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ
หลังการเก็บเกี่ยว

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

ลักษณะของผลผลิตข้าวโพดฝักอ่อนที่ดี

- ✓ ฝักมีความสมบูรณ์ ไม่มีร่องรอยทำลายของโรคหรือแมลง
- ✓ ขนาดฝักสดเปลือกเปลือก ควรเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.0-2.5 เซนติเมตร ความยาว 4.0-13.0 เซนติเมตร
- ✓ การเรียงตัวของรังไข่เป็นระเบียบ

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ
หลังการเก็บเกี่ยว

การผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
รู้จริงเรื่องพืชกับกรมวิชาการเกษตร

สามารถขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่หน่วยงานของกรมวิชาการเกษตร

สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน

โทรศัพท์ 0-2579-3930-1

✓ ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
5080-1

โทรศัพท์ 0-5640-

โรค แมลงศัตรู และ วัชพืช

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
2579-3053

โทรศัพท์ 0-

0-2579-8599

0-2940-7194